

2025 YARIŞ PROGRAMI DERNEKLER ÖNERİ TOPLANTISI

Safkan İngiliz Atı Yetiştiricileri ve Sahipleri
Derneği

info@siaysd.org.tr
www.siaysd.org.tr

SIAYSD
1 Ekim 2024

KONU BAŞLIKLARI

2025 YARIŞ PROGRAMI DERNEKLER TOPLANTISI	2
YARIŞ PROGRAMI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER	2
2025 YARIŞ PROGRAMININ YAYIMLANMA TARİHİ	2
GRUP DERECELENDİRMELERİNİN ULUSLARARASI KAİDELER UYGUNLAŞTIRILMASI	2
IFHA PART II UYGULAMALARI	2
GRUP DERECELENDİRME BİRİMİ	2
YARIŞ VE İKRAMIYE ORANLARI	3
YARIŞ SEVİYELERİ ARASINDAKİ İKRAMIYE DAĞILIMI	3
GRUP KOŞULAR ARASI GÜN ADETLERİ	3
SATIŞ KOŞULARI	3
MAİDEN KOŞULAR	4
2400M ÜZERİNDEKİ STAYER MESAFESİNDE KOŞULARIN ARTIRILMASI	4
GAZİ KOŞUSU İÇİN DOĞRUDAN GİRİŞ KOŞULARININ BELİRLENMESİ	4
HİPODROMLAR	5
HİPODROMLARIN SINIFLANDIRILMASI	5
VELİEFENDİ HİPODROMU KIŞ SEZONU	5
İSTANBUL SEZONUNDA İÇ KUM PİST YARIŞLARI YAPILMASI	5
ANTALYA HİPODROMU	5
DİYARBAKIR - ELAZIĞ - ŞANLIURFA	5
ULUSLARARASI YARIŞ FESTİVALİ	6
TÜRKİYE’NİN PART I ÜLKE SEVİYESİNE GETİRİLMESİ	7
Safkan İngiliz Atı Yarışları İkramiye Oranlarının Yeniden Düzenlenmesi	8
DİĞER HUSSUSLAR	9
Yarışların İcrası	9
Kural Uygulamalarının Hipodromlar arası Standart Hale getirilmesi	9
Merkezi VİDEO KONTROL Uygulaması	9
Start Uygulamaları	9
Starta alınma ve bekletilme süreleri	9
Atların Start Davranış Kayıt Sistemi	9
Start Mahalinde Aksilik Yaşayan Atlar	9
FALSE START VE KAÇAN AT UYARI UYGULAMALARI	10
FLAŞÖRLÜ İKAZ SİSTEMİ	10
PİKÖR AT UYGULAMASI	10
Türk At Yarışları Tanıtım Birimi Oluşturulması	10

2025 YARIŞ PROGRAMI DERNEKLER TOPLANTISI

Geçtiğimiz yıl olduğu gibi 2025 yılı yarış programı hazırlıkları kapsamında yazılı görüş ve öneri taleplerinin toplanmasının yanı sıra sektör derneklerinin de katkılarının alınabilmesi adına Türkiye Jokey Kulübü tarafından düzenlenen toplantıyı memnuniyetle karşılamaktayız.

İlgili dosyada yer alan düşünceleri toplantı konusu olan 2025 yarış programı ile kısıtlı tutmaya gayret gösterdik.

Derneklerin yarış program komitelerinde temsil edilmesi konusu yazılı ve sözlü olarak uzun yıllardır talep ettiğimiz bir konu olmakla birlikte bu başlık altında düzenlenen öneri toplantısının derneklerin düşüncelerini dile getirebilmeleri açısından iki yıldır tekrarlanmasının son derece olumlu ve teşvik edici olduğunu düşünmekteyiz.

Her yıl benzeri şekilde düzenli olarak gerçekleştirilecek toplantılar kuşkusuz ileriki yıllarda da derneklerden gelişerek oluşturulacak katkılar olumlu ve uyumlu paylaşımlar üretecektir.

YARIŞ PROGRAMI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

2025 YARIŞ PROGRAMININ YAYIMLANMA TARİHİ

Yarış programları ile ilgili dernek üyelerimizin birçoğunun talepleri yarış programlarının mümkün olduğunca erken açıklanması yönünde olmakta.

Bütçelendirme ile ilgili çalışmalar ve onay süreçleri her ne kadar süreci etkilese dahi en azından yeni yılın ilk aylarını kapsayacak taslak program bu doğrultuda at sahipleri ve antrenörlerine katkı sağlayacaktır. Bunu belirtmekle birlikte yeni yönetmelik ile program onay süreçlerinin hızlanacağını belirtilmesi son derece olumlu bir gelişmedir.

Bu doğrultuda bu yazı hazırlanmadan evvel düzenlenen ilk toplantıda belirtildiği şekilde kış ahır tahsis müracaatları başlamada yayımlanacak program veya kısmı program tüm ekürilerin program ve ahır müracaat süreçlerini olumlu etkileyecektir.

GRUP DERECELENDİRMELERİNİN ULUSLARARASI KAİDELER UYGUNLAŞTIRILMASI

IFHA PART II UYGULAMALARI

IFHA (Uluslararası At Yarışları Otoriteleri Federasyonu) uygulamalarına göre Türkiye PART II ülkeler arasında yer almaktadır. Yarış programının düzenlemesi de bu uluslararası uygulamalar çerçevesinde yapılması gerekmektedir.

Bu doğrultuda Blacktype olarak belirtilen koşular yani Grup / Listed / Stakes seviyesindeki sınıf koşular toplam koşuların %3'den (yüzde üç) fazla olmamalıdır. Yarış koşan ferdi at sayısı ile "blacktype" tayin edilen koşuların oranı da 40:1 oranından aşağı olmayacak şekilde değerlendirilir.

2024 programı çalışmaları kapsamında bu uygulamalara da dikkat edilmişti. Uluslararası entegrasyon kapsamında bunun devam etmesi gerekmektedir.

GRUP DERECELENDİRME BİRİMİ

IFHA uygulamaları gereği ülkeler Grup / Grade derecelerini senelik olarak değerlendirecek bir komite olmasını şart koşmaktadır. Her sene tayin edilen Grup seviyeleri önceki senelerdeki katılımın

kalitesi (handikap puanı, sonraki yarışlar, veya benzeri değerlendirmeler ile) ölçüsünde söz konusu yarış için artırılıp düşürülmesi değerlendirilmesi gerekmektedir.

2024 yarış programı için bu uygulamaya kısmen dahi olsa başlanmıştı. Bunun devamı gerekmektedir.

Grup / Grade uygulaması sadece yarış veya ikramiye konusu değil aynı zamanda bir yetiştiricilik / ıslah konusu olarak ele alınmalıdır. Her ne kadar yarış performansı damızlık performansının yegane göstergesi olmasa dahi Grup koşu enflasyonu üst düzey yarışların kalitesini düşürmekle birlikte yetiştiricilerin damızlık tercihlerini de etkileyebilmektedir.

YARIŞ VE İKRAMIYE ORANLARI

YARIŞ SEVİYELERİ ARASINDAKİ İKRAMIYE DAĞILIMI

Dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de iyi koşuya iyi ikramiye uygulaması olması gerekmektedir. Son senelerde bu uygulamaya daha dikkat edilmekle birlikte grup seviyesindeki koşuların seviyelerine uygun ikramiyeler ile ödüllendirilmesi gerekmektedir.

Ancak Grup statüsü yarış ikramiyesini belirlemek için kullanılmamalıdır. Yetiştiriciliğe olan etkileri de düşünülerek grup tayini ikramiye artışı düzenlemeleri amacı ile uygulanmamalıdır. Bu sebeple geçmiş tekrarlarında grup tayinini gerektirmeyen ancak yüksek kalite ve ikramiye ile diğer koşulardan ayrıştırılması gereken koşularda da grup seviyesine yükseltilmeden de ikramiyelerinin yükseltilebilmesi uygun olacaktır.

Örneğin Britanya’da tarihsel önemi olan ama grup tayini olmayan “Heritage Handicap” yarışları mevcuttur. Bu yarışların ikramiyeleri Grup.2 yarışların bile üzerinde olmakla birlikte, Ebor Handicap gibi bir kısmı Gr.1 ikramiyeleri ile yarışmaktadır.

GRUP KOŞULAR ARASI GÜN ADETLERİ

2024 senesinde bazı grup koşular arası sürelerin dar olduğu konusu belirtilmiştir. Bunun sebeplerinin başında tüm istenilen uygulamaların 2024 takvimine aktarılamaması olduğu bilinmektedir. 2025 yılında grup koşu takviminin benzer pist ve mesafe aralığındaki koşuların arasındaki günlerin tekrar değerlendirilmesi gerekmektedir.

Örnek olarak 2024 yılında Karayel - Tay Deneme - Kraliçe II. Elizabeth koşuları iki yaşlı takvimini sıkıştırmıştır. Benzer grup takvim sıralamalarının gözden geçirilmesi gerekmektedir.

SATIŞ KOŞULARI

Satış koşuları sektör içi ticareti canlandıran etkinliklerdir. Amerika kıtasında sıkça tercih edilen bu koşular ülkemizde de son yıllarda cazibesini artırmaktadır. Bu koşuların yaygınlığı belli hipodromlarda artırılarak sektör içi ticarete de destek olunabilir.

Bu yarışların son aylarda daha az tercih edilmesinin sebebi ağırlıklı olarak yarışlardaki satış rakamlarının ekonomik şartlar altında düşük kalıyor olması diye değerlendirilmiştir. Özellikle enflasyonist ortamlarda satış koşularında belirtilecek olan satış rakamlarının yıl içerisinde program komitesi tarafından genel hükümlerde revize edilebilmesi gerekmektedir.

Bu yarışlar için ayrıca bazı olası husumetlerin önüne geçebilmek için zarf atma yerlerinin değerlendirilmesi ile birlikte TJK cari hesapları vasıtası ile online teklif verebilme sisteminin hayata geçirilmesi etken olacaktır. TJK bünyesinde bu online sistemin altyapısının hazır olduğu belirtilmekle birlikte yeni sezonda kullanılabilir olması faydalı olacaktır.

MAİDEN KOŞULAR

Maiden koşulara yazılan at sayıları zaman zaman sadece yarışların bölünmesi için yapıldığı gözlemlenmektedir. İştirake dönüşmesi planlanmayan deklare ve kayıtların önüne geçebilmek adına silinen atların orta vadeli olarak tekrar maiden yarışlara kayıt edilmesinin yasaklanması caydırıcı bir uygulama olarak düşünülebilir.

Ayrıca maiden yarışların katılımını dengelemek adına peş peşe maiden koşmuş olan atların tekrar maiden tercih etmesini engellemek için her iki maiden katılımı sonrası iki yarış maiden kayıt yasağı uygulaması; veya benzer kısıtlayıcı bir uygulama düşünülebilir.

2400M ÜZERİNDEKİ STAYER MESAFESİNDE KOŞULARIN ARTIRILMASI

Dünyada Staying (bekleme yarışı) olarak adlandırılan 2400m üzerindeki mesafe yarışlar için ülkemizde ne yazık ki çok kısıtlı seçenek vardır. Ülkemizde ne yazık ki sadece 3 yarış 2400m üzerinde koşulmaktadır. Bunlar KV-8 Uzunyayla koşusu (3+yaş - Ankara), Gr.1 Ankara koşusu (3 yaş - Ankara) ve H.24 Sonbahar Handikap koşusu (3+ yaş - İstanbul).

Açık yarış sınıfı olarak ise sadece Gr.1 Ankara koşusu bulunmaktadır ki bu da 3 yaşlı safkanlara hususidir.

Dişilere mahsus ise tüm yaş, pist ve sınıflarda 2200m'nin üzerinde sadece 2400m Santalin koşusu bulunmaktadır.

Büyük Britanya'da 2400 üzeri uluslararası katılıma açık blacktype/sınıf koşulara bakılsa dahi 15 adet koşu bulunmaktadır. Almanya'da 9, Japonya'da 7, İrlanda'da 10, sprint koşulara yatkın yetiştirdikleri atlar ile tanınan Avustralya'da bile 2400m'nin üzerinde uluslararası katılıma açık 7 koşu bulunmaktadır - ki bu rakamlara handikap, maiden, şartlı ve benzeri koşuların hiçbiri dahil değildir sadece Grup ve Listed seviyede koşuları içermektedir.

Büyük Britanya bir adım ileri giderek at yarışlarının mirası olarak gördüğü Stayer mesafelerindeki koşuların desteklenmesi ve yarış programının mile ve orta mesafe yarışlara sıkışmaması için bir dizi ilave yarış ve ikramiyeler geliştirmiştir. Bunlardan biri Stayers Million mesafe yarışlarından 5'ini kazanan safkana 1 Milyon İngiliz sterlini ilave ikramiye verilmesidir.

Ülkemizde 2800m üzeri koşu bulunmadığı için yarış severlere renk katmak ve yarış programını belli mesafelere sıkışmasını önlemek adına yıllık program içerisinde 2600-2800m mesafeli farklı sınıflarda ve farklı hipodromlarda koşuların artırılması gerekmektedir.

GAZİ KOŞUSU İÇİN DOĞRUDAN GİRİŞ KOŞULARININ BELİRLENMESİ

Son yıllarda handikap puanının yeterli gelmemesi sebebiyle Gazi Koşusu'na katılım hakkını kazanma konusu yarışçılığımızın konuştuğu konular arasında yer almaktadır.

2 yaşında topladığı puanlarla 3 yaşındaki başarısız sezonlarına rağmen Gazi Koşusuna katılma hakkı elde eden safkanlar olduğu gibi, Gazi'ye hazırlık yolunda en önemli basamaklardan biri olan Sait Akson Koşusunda başarılı olup yarışa giremeyen atlar da olmuştur.

Bu hassas konunun sadece handikaper inisiyatifine bırakılması yerine ileri atçılık ülkelerinin bazılarında uygulandığı gibi "Step Up Race" veya "Win and You're In" (doğrudan katılım hakkı veren koşuların belirlenmesi) uygulamasına belli yarışlar üstünden geçilmesi faydalı olacaktır.

Bu yarışları kazanan safkanlar kaydiye ücretlerinden de muaf tutularak bu yarışların cazibesi artırılabilir.

HİPODROMLARIN SINIFLANDIRILMASI

Dünya'nın önde gelen tüm yarışçılık ülkelerinde farklı hipodromlarda hipodroma genel katılımın yıldan yıla ortalama kalitesine, ve hipodromların çekebildiği sponsor gelirlerine oranla farklı sınıflandırılmaktadır.

Hipodromlarda kendi oluşturdukları yarış kalitesi ve gelirleri oranında gelir dağıtır.

Ülkemizde de hipodromlar arasında az da olsa ikramiye farklılıkları vardır. Bu uygulamanın devam etmesi, ve tüm hipodromlardaki yarış ikramiye oranlarının ve hipodromlara atanan sınıf koşu adetlerinin bu doğrultuda değerlendirilmesi gerekmektedir.

VELİEFENDİ HİPODROMU KIŞ SEZONU

İstanbul yarış programı uzun yıllardır senenin her haftası aralıksız devam etmekte.

Geçmiş yıllarda Veliefendi hipodromunda kışın yarışlara ara verilir, hipodromda idman faaliyetleri devam etse de yarış düzenlenmezdi. Bu da diğer hipodromlardaki yarışların teşviki için olumlu bir ortam oluşturur kış hipodromları olarak adlandırılan hipodromlardaki yarış kaliteleri de katılımcıların etkisi ile artardı.

Ankara hipodromu gibi aynı süreler için olmasa dahi İstanbul hipodromunun da belli süreler yarışlara kapatılarak hem bakım faaliyetleri hem de diğer hipodromlardaki yarışların teşviki konusunda etkili olma ihtimali vardır.

Bu durum Antalya hipodromuna katılımı da etkileyebileceğini düşünmekteyiz.

İSTANBUL SEZONUNDA İÇ KUM PİST YARIŞLARI YAPILMASI

Hali hazırda sadece idman pisti olarak kullanılan İstanbul iç kum pistte yarış yapılması için gerekli teçhizat (mesafe direkleri, bariyerler vs.) mevcuttur. Kaldı ki 2015 yılında sentetik pistin bakıma alındığı dönemde İstanbul iç kum pisti yarış amaçlı kullanılmıştır. Normal kum pistin başarılı atlarının da yarışçılığımızın lokomotif şehri olan İstanbul hipodromunda koşabilmesi ve yarış sever ile buluşması bu değişiklikle mümkün olacaktır ve belki de üç farklı pistte yarış koşulan Dünya'daki nadir hipodromlardan olma özelliğini taşıyacaktır.

ANTALYA HİPODROMU

Uzun yıllar süren çalışmalar ardından açılmasından tüm sektörün büyük memnuniyet duyduğu Antalya hipodromunun Antalya'daki hava koşullarının uygun olması sebebi ile 2025 yılında da uzun tutulabileceğini düşünmekteyiz.

İstanbul ve Ankara gibi hipodromlarda kışın yarış düzenlenmemesinin bu hipodroma olan talebi de artıracığı düşüncesindeyiz.

DİYARBAKIR - ELAZIĞ - ŞANLIURFA

Son toplantıda değerlendirildiği üzere Diyarbakır hipodromuna katılım ağırlıklı olarak farklı illerden gelen katılımcılar tarafından gerçekleştirilmektedir. Urfa hipodromunda azalan gün sayısının Elazığ hipodromu yarışlarından alınmak yerine bu iki hipodromun gün sayılarının yaklaştırılması ve gün eksiltmesi gerekiyorsa at adedinin az olduğu Diyarbakır hipodromunun tercih edilmesi daha uygun olacaktır.

ULUSLARARASI YARIŞ FESTİVALİ

Mücbir sebepler haricinde uzun yıllardır aralıksız düzenlenen Uluslararası yarış festivalinin ülkemiz yarışçılığının Dünya yarışçılığı ile karşılaşması, ve yarışçılığımızın seviye teyidi açısından önemi yadsınamaz.

Bildiğiniz gibi Türkiye mevcut durumda bürokratik uygulamalar sebebi ile yarışçılığın ikinci seviyesi olan PART II ülkeler arasında yer almakla birlikte, Dünya çapında PART I seviyesinde değerlendirilen 3 yarışımız bulunmaktadır; sırası ile Boğaziçi koşusu (2024’de seviyesi Gr.2’den Gr.3’e düşürüldü), Gr.3 Topkapı koşusu (2022’de seviyesi Gr.2’den Gr.3’e düşürüldü), ve Gr.3 İstanbul koşusu. Festivaldeki diğer iki yarışımız olan Gr.2 Anadolu koşusu, ve Gr.2 Trakya / Kraliçe II. Elizabeth koşusu ise her ne kadar PART II olarak değerlendirilse de ileride katılımcıların seviyesine göre ve dağıtılan ikramiyelerin oranına göre seviye artırarak PART I olarak kabul görme ihtimali vardı.

Bu yarışların mevcut seviyelerinin kazandırılması uzun yılların çabası ile oluşmuşken, IFHA’nın senelik seviye değerlendirmelerinde mevcut seviyelerini kaybetme riskleri de her zaman var, ve ne yazık ki 2022 ve 2024 tekrarlarında seviye/statü kaybı yaşanmıştır 2024. Bu yarışların IFHA’daki seviyelerini koruyabilmeleri ve hedefler doğrultusunda artırabilmeleri için koşunun geçmiş tekrarlarında uluslararası katılımcıların kalitesi, ve dağıtılan ikramiyenin Dünyadaki benzer seviyedeki diğer koşular ile aynı seviyede olduğu doğrulanmaktadır.

2023 ve 2024 senesinde ise ne yazık ki yurtdışından hiçbir katılımcı olmamıştır. 2024 senesinde müracaat dahi olmamıştır.

Uluslararası Festivaldeki yarışlarda 2024 sezonunda dağıtılan ikramiyelerin 2017 yılında dağıtılan ikramiyeler ile karşılaştırması Tablo.1’deki gibidir:

Koşu İsmi	2017 Birincilik İkr.	2024 Birincilik İkr.	% Fark
Gr.3 Topkapı Koşusu	270,000.-€ (1,098,900.-₺)	8,000,000.-₺ (212,000.-€ - at sahibi primi dahil)	<u>Toplam Euro bazında:</u> -%22 (2017 ilave sponsor ikramiyesi hariç)
Gr.3 Boğaziçi Koşusu	180,000.-€ (732,600.-₺)	5,200,000.-₺ (138,000.-€ - at sahibi primi dahil)	<u>Toplam Euro bazında:</u> -%23
Gr.3 İstanbul Koşusu	115,000.-€ (468,050.-₺)	3,250,000.-₺ (86,000.-€ - at sahibi primi dahil)	<u>Toplam Euro bazında:</u> -%25
Kraliçe II. Elizabeth / Trakya Koşusu	115,000.-€ (468,050.-₺)	1,400,000.-₺ (37,000.-€ - at sahibi primi dahil)	<u>Toplam Euro bazında:</u> -%68
Anadolu Koşusu	115,000.-€ (468,050.-₺)	1,650,000.-₺ (44,000.-€ - at sahibi primi dahil)	<u>Toplam Euro bazında:</u> -%62

Tablo 1 - 2017 ve 2024 yıllarında düzenlenen uls.yarışların ikramiye karşılaştırmaları

Uluslararası koşulara nitelikli yurtdışı katılımcıları çekebilmek için ikramiye ve seyahat destekleri önem taşımaktadır. At ile ilgili seyahat desteğinin yanı sıra Uluslararası Festival olarak düzenlenen yurtdışı örneklerde (Dubai, Suudi Arabistan, Güney Kore vs. gibi) festivali at sahipleri adına cazip kılabilmek için at sahibine, antrenöre ve jokeye birinci sınıf bilet ve otel, atın seyahat ve idman jokeyine ise standart bilet ve otel konaklama masrafları karşılanmaktadır. Buna benzer bir uygulama geçmişte İstanbul yarış festivalinde de uygulanmaktaydı.

Yarışların 2017 tekrarında boy gösteren ve Türkiye’deki bu yarışlarını takiben uluslararası yarışlarda başarı elde ederek yarışlarımıza katılım gösteren atların kalitesini uluslararası otoriteler için teyit eden bazı atlar:

Anadolu Koşusu:

- 1nci: **Leshlaa** : Dubai’de **Gr.2** Al Rashidiya koşusunda 2nci
Dubai’de **Gr.3** Dubai Millenium koşusunda 3ncü
- 3ncü: **Absolute Blast** : İtalya’da **Gr.1** Lydia Tesio koşusunda 3ncü
- 4ncü: **Qurbaan** : A.B.D.’de **Gr.2** Bernard Baruch Hcp **galibi**
A.B.D.’de **Gr.1** Old Forester Turf Classic Stakes 2nci
A.B.D.’de **Gr.1** Shadwell Turf Mile Stakes 3ncü

Boğaziçi Koşusu:

- 1nci: **Secret Numbers** : İngiltere’de **Gr.3** Legacy Cup 3ncü
İngiltere’de **Gr.3** Cumberland Lodge Stakes 3ncü

Topkapı Koşusu:

- 1nci: **Wonnemond** : Almanya’da **Gr.2** Meilen Trophy 2ncisi
İsveç’de **L. Tattersalls Nickes Minneslopning galibi**
- 2nci: **Dream Castle** : Dubai’de **Gr.1** Jebel Hatta **galibi**
Dubai’de **Gr.2** Al Rashidiya **galibi**
Dubai’de **Gr.3** Singspiel Stakes **galibi**
- 10ncu: **Diplomat** : Almanya’da **Gr.2** Meilen Trophy **galibi**

Türkiye yarışçılığının Yurtdışına sunulan aynası olan, ve Türkiye tanıtımına da katkıda bulunan Uluslararası koşuların ikramiye seviyesinin, sponsor desteği olmasa dahi, artırılması veya döviz bazında eski seviyesine getirilmesi gerektiği düşüncesindeyiz.

Nitelikli katılımcıları cezbedebilmek adına geçmişte uygulandığı gibi yurtdışı katılımcılara teşvik edici desteklerin sağlanması gerektiği düşüncesindeyiz. Dubai örneğinde olduğu gibi bu teşvikler sadece at nakliyesi değil ilgililerine yönelik de olmalıdır.

TÜRKİYE’NİN PART I ÜLKE SEVİYESİNE GETİRİLMESİ

Geçmiş çalıştay ve sektörel raporlarımızda Türkiye’nin Uluslararası Yarış Otoriteleri Birliği (IFHA) nezdinde en üst düzey olan PART I ülke seviyesine yükseltilmesi hedefinden bahsetmiş ve ülkemizdeki yapılan atçılığın bu seviyede temsiliyeti hak ettiği konusunda düşüncelerimizi aktarmıştık.

Bu hedef doğrultusunda Açık Yarış adetlerinin PART I ülkelerdeki adetler ile paralel belirlenmesi, Açık koşu ikramiyelerinin bu doğrultuda düzenlenmesi, ithal şartnamesi, ve yarış katılım şartlarının PART I ülke seviyesine yükselebilmemiz adına bu seviyedeki ülkelerin katılım kaideleri ile paralel hale getirilmesi gerekmektedir. Yarış katılımlarındaki coğrafi kısıtlamaların da bu doğrultuda kaldırılması gerekmektedir.

Avrupa'nın beşinci büyük yarışçılık ülkesiyiz iddiasını hakikate taşıyarak Türkiye'yi bürokratik sebeplerle ikinci sınıf at yarışları ülkeleri sınıfı olan PART II klasmanından PART I klasmanına elbirliği ile taşımamız gerekmektedir. Bu sayede at sahiplerimiz de daha rahat yurtiçinde uluslararası düzeyde puan toplayıp uluslararası blacktype olarak adlandırılan yarış sınıflandırmalarında entegre bir yarış programı ile Yurtdışı Uluslararası Festivallerde düzenli katılımcı olabileceklerdir.

SAFKAN İNGİLİZ ATI YARIŞLARI İKRAMIYE ORANLARININ YENİDEN DÜZENLENMESİ

Bilindiği üzere ülkemiz yarış atçılığı sektöründe geçmişten günümüze hem Safkan İngiliz Atı hem de Safkan Arap Atı ırklarına hususi koşular düzenlenmektedir.

Türkiye'de Safkan Arap Atı üretimi Osmanlı haralarından gelen bir gelenek ile devam ettirilmektedir ve koşu amaçlı bu denli yüksek oranda at yetiştirilen ve hususi koşuları olan tek ülke olmaktayız.

Safkan İngiliz Atı ırkı ise Fransızcadan alınan bir tercüme ile lisanımızda ismini almış, aslında soylarını Osmanlı ve Türkiye topraklarından İngiltere'ye ihraç edilen soy kurucu aygır ve kısıraklara dayandırmaktadır; bu sebeple esasen kökeninde Türk Atı da denilebilir.

Nitekim İngilizler bu ırka "Thoroughbred" yani tam karşılığı ile "Tam/Eksiksiz Yetişmiş", "Safkan" veya "Arkan" ismini vermektedir, ve bu ırkın günümüzde eksiksiz tüm bireyleri soyağaçlarında İngiltere'ye 17nci ve 18nci yüzyıllarda Osmanlı topraklarından ihraç edilmiş 3 temel soy kurucu aygırı barındırmaktadır. Bunlar sırası ile Byerley Turk (1680'ler), Darley Arabian (1704) ve Godolphin Arabian'dır (1729). Bu soy kurucu üç aygırın yanında D'Arcy's White Turk, Curwens Bay Barb, Alcock's Arabian, Leedes Arabian ve Brownlow Turk gibi bir çok (İngiliz tabiri ile 'Oryantal') aygır ve yanlarında kısırak ithalatı ile modern ırk şekillendirilmiştir.

Dünya'da günümüzde yarış atı ırkı olarak "Thoroughbred" yani Safkan İngiliz Atı ırkı yer almaktadır. Dünya yarışçılığı ile rekabet edebilmek, yarışçılığımızı en üst düzey Dünya sportif standartlarına yaklaştırabilmek ve uluslararası rekabeti artırabilmek adına Safkan İngiliz Atı ırkına yatırımın artırılması; bunu desteklemek amacı ile yarış ikramiyelerindeki pay dağılımını yeniden düzenlenmesini talep etmekteyiz.

IFAHR (International Federation of Arabian Horse Racing - Uluslararası Arap Atı Yarışçılığı Federasyonu) kurucu ülkelerinden Birleşik Krallıkta bile BHA yayınlarına göre günümüzde yılda ortalama Türkiye'de de düzenlenen yarışların benzeri flat/düz zemin 40 yarış düzenlenmektedir. Arap atı yarışçılığının önde gelen ülkelerinden Fransa'da ise FRBC verilerine göre bu rakam 90 civarındır. Dünya ortalamalarının çok üzerinde Arap Atı yarışları düzenlenen Ülkemizdeyse 2021 yılında Arap Atlarına hususi 2765 yarış düzenlenmiştir.

Safkan İngiliz Atı ırkı lehine koşu adedi ve ikramiye oranlarının artırılması, ve ikramiye oranlarının ilk etapta %60 Safkan İngiliz Atı %40 Safkan Arap Atı yarışlarına tahsis edilerek yeniden düzenlenmesini talep etmekteyiz.

DİĞER HUSSLAR

YARIŞLARIN İCRASI

KURAL UYGULAMALARININ HİPODROMLAR ARASI STANDART HALE GETİRİLMESİ

Son yıllarda komiserlere dönük çeşitli eğitim faaliyetlerine rağmen hipodromlar arası yarış kurallarının uygulaması, ve protesto sonucu yarış neticelerinin değişmesi uygulamalarında fark ve uyumsuzluklar göze çarpmaktadır.

Hipodromlar arası uygulamalar standart haline getirilmelidir. Komiserler profesyonellerden oluşmalı, ve heyetlerin içinde muhakkak at yarışları tecrübesi olan kişiler de istihdam edilmelidir.

MERKEZİ VİDEO KONTROL UYGULAMASI

Uygulamalar arası standardizasyonu hızlı şekilde çözüme ulaştırmak adına merkezi sistem uygulamasına geçilebilir. Kural ihlallerinde savunmayı yerel komiserler alır ama yarış neticesini etkileyecek kararlar, gelişen naklen yayın imkanları ile, vakit kaybetmeden Ankara veya İstanbul'daki merkezi ekip tarafından verilebilir - bu sayede uygulama farklılıkları aşılmış olur.

START UYGULAMLARI

STARTA ALINMA VE BEKLETİLME SÜRELERİ

Yarışlar öncesinde start mahalli ve uygulamaları hakkında çeşitli şikayetler almaktayız. Giriş süreleri hem uzun, hem de içeriye alınan atların kendini takip eden atları uzun süreler beklerken yarış konsantrasyonunun kaybolduğu konuları genelde tekrar eden şikayetler arasında.

Atların tek tek starta alınması bekleme sürelerini uzatmaktadır, start görevlilerinin ufak gruplar halinde çalışıp sorunsuz atları çoklu olarak starta almaları start giriş sürelerini kısaltacaktır. Japonya bu konuda çok başarılı gözkmektedir ve ülkemize örnek teşkil edebilir.

Ayrıca gerekli görüldüğü takdirde atın kendi ilgisinin de atla birlikte startta bulunmasının bazı durumlarda uygun olabileceği düşünülebilir.

Start komiserlerinin de at ve at yarışı geçmişi olan kişiler, ve bunu yan iş olarak değil profesyonel mesleği olarak yapacak kişilerden oluşmasının da start düzenine katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

ATLARIN START DAVRANIŞ KAYIT SİSTEMİ

Start komiserlerinin kullanımı için her start mahallinde atların tepkilerini not aldıkları bir raporlama sistemi oluşturulursa start giriş akışı hızlanmış, standart hale gelmiş, ve atın da avantajına olacaktır.

Her atın start mahallindeki hal ve tavırları, starta giriş şekli ve huyunun not alınması, ve bunun elektronik ortama aktarılması; at farklı bir hipodromda ve atı tanımayan farklı start görevlisi himayesinde dahi olsa start öncesi her atın notları start komiserine aktarılabilceği bir elektronik sistem ile tedbirlerini önden alma imkanı olacaktır; hem yarış sağlığı, hem at sağlığı, en önemlisi insan sağlığı açısından bu bilgilerin aktarımı ve kayıt altında olması olumlu olacaktır.

START MAHALİNDE AKSİLİK YAŞAYAN ATLAR

Kimi durumlarda atlar start öncesinde çeşitli sorunlar yaşayabilmekte, ve bu sorunlar sonrası veteriner kontrolünden geçirilip geçer not alırsa yarışa iştirak ettirilmekte. Şayet ilgilileri atın durumu ve geçmişine daha hakim olduğu için bu tür durumlarda ulaşılabilmesi durumunda atın antrenörü ve/veya yetkilisinin de onayı alınmasının at sağlığı için faydalı olacağı düşüncesindeyiz.

FALSE START VE KAÇAN AT UYARI UYGULAMALARI

FLAŞÖRLÜ İKAZ SİSTEMİ

İdman pisti ve yarış pistlerinde erken uyarı sistemi işlevini görecektir 200m aralıklar ile yerleştirilecek flaşörlü ikaz lambaları idman ve/veya yarış öncesi binicisini düşürerek kaçan atların mahaldeki diğer kişileri ikaz etmek adına faydası olacaktır.

Bu uygulama Amerika Keeneland hipodromunda da görülmektedir. İdman esnasında binicisi düşen ve kaçan bir at olursa sistem devreye alınıp flaşörler yanmaya başlayınca diğer biniciler ve bölgedeki görevliler kaçan bir ata dikkat etmeleri gerektiğini ve yetkililerin müdahale etmeleri gerektiğini fark eder. Hızlı ve basit bir haberleşme şekli olarak kullanılabilir.

Yarış esnasında ise bu sistem False Start uygulaması olarak kullanılabilir. False Start esnasında çıkış yapan jokeyler kimi zaman ikaz bayraklarını fark edemeyip yarışa devam ediyor; yarışın tekrarında ise dezavantajlı duruma geliyor. Bu hem jokey, at sahibi, ve antrenörü açısından kayıp hem de bahis sever açısından mağduriyet oluşturabiliyor. Flaşörlü ikaz ışıkları bayraklar ile birlikte kullanılırsa, jokey bayrağı yarış esnasında göremese dahi 200m direklerindeki flaşörler sayesinde ikinci bir ikaz ile durumu fark edecektir.

PİKÖR AT UYGULAMASI

Özellikle A.B.D.'de düzenlenen yarışlarda "Pikör At" uygulaması ile karşılaşmaktayız. Bu uygulamada özel eğitilmiş biniciler himayelerindeki atlar ile saha güvenliğine katkıda bulunmaktadır.

Saha'nın belli noktalarında hazır bulunan biniciler, kaçan bir at olduğunda kaçan atı fazla mesafe kat edip tehlikeli bir duruma yol açmadan evvel yakalayıp durumu kontrol altına almak ile görevlidir. Bu biniciler iki atı idare edebilecek, ve kaçan atı güvenli ve dengeli şekilde yakalayabilecek şekilde ileri binicilik eğitimi almış kişilerden oluşması gerekmektedir.

Bazı uygulamalarda "Pikör Atlar" starta yedek gidecek, sertlik yapma ihtimali olan, atlara da eşlik etmektedir - ancak esas görevleri yedekçilik değil güvenlik olmalıdır.

TÜRK AT YARIŞLARI TANITIM BİRİMİ OLUŞTURULMASI

Yurtdışı örneklerinde İrlanda'da ITM (Irish Thoroughbred Marketing), İngiltere'de ise BBM (British Bloodstock Marketing), gibi kuruluşlar ülke yarışçılığını ve yetiştiriciliğinin tanıtımını üstlenmekte.

Bu kuruluşlar bağımsız olmaklar birlikte yarış gelirlerinden finanse edilmektedir. Amaçları ise özellikle yurtdışında ülke yarışçılığını ve yetiştiriciliğini tanıtmak, ve ikili ilişkiler oluşturmak.

Bu kuruluşlar sayesinde sektör hakkında hiçbir bilgisi olmayan kişiler doğru yönlendirilebilmekte, müzayede etkinliklerine ve yarış festivallerine katılım esnasında yol ve konaklama konularında bilgi edinilebilmekte; ve bu etkinliklere katılımı destekleyici çeşitli promosyonlar düzenlemektedirler.

Bu tür oluşumlar; arzu edildiğinde derneklerin desteği ile; ülkemizde de uygulanmalıdır. At sahibi olmak isteyen şahıslara yol göstermek, Yurtdışından yarışlarımıza katılım göstermek isteyen eküriler, ülkemize at sahibi olarak yatırım yapmak isteyen kişiler, Türkiye'den kendi ülkesine tay veya damızlık almak isteyen diğer ülkeler ile ilişkiler, yurtdışı yarış etkinliklerine katılım göstermek

isteyen at sahiplerimize aracılık, gibi sektör tanıtımına ve yatırımına destek ve kolaylık sağlayıcı bir çok etkinliği bu gibi birimler üstlenebilmektedir.